

**Sølen
verneområdestyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 Lillehammer

Besøksadresse
Rendalen kommune
Bergset
2485 Rendalen

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 62 55 11 86
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/solen>

Sølen verneområdestyre
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Saksbehandler Hilde Nystuen

Vår ref. 2026/154 432.2

Deres ref.

Dato 09.03.2026

Innkalling - 24.03.2026 - Sølen verneområdestyre

Møtested: Forvaltningsknutepunktet / teams
Dato: 24.03.2026, kl. 08.00 – 11.30

Eventuelt frafall meldes snarest til verneområdeforvalter, på tlf.nr: 90 12 33 02 eller epost: hilde.nystuen@statsforvalteren.no.

Sakliste vedtaksmøte

ST-sak	Type sak	Arkivsak
12/2026	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste	
13/2026	Referatsaker – delegerte saker	
	Vedtakssaker	
14/2026	Sølen verneområdestyre – tildeling av midler til drift og planarbeid 2026	
15/2026	Sølen verneområdestyre – tildeling av midler til tiltak, naturrestaurering og SNO tjenester/naturopdrag 2026	
16/2026	Besøksstrategi Sølen landskapsvernområde - høring	
17/2026	Drøftings- og orienteringssaker	
18/2026	Eventuelt	

Med hilsen

Hilde Nystuen
verneområdeforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølven verneområdestyre	12/2026	24.03.2026

Godkjenning av møteinnkalling og sakliste

Innstilling til vedtak:

Møteinnkalling og sakliste godkjennes

Behandling:

Vedtak:

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølven verneområde	13/2026	24.03.2026

Referatsaker – Delegerte saker

Referat saker og delegerte saker i perioden 06.02.2026 – 19.03.2026

Innstilling til vedtak:

Sølven verneområde tar de refererte sakene og delegerte sakene til etterretning:

Dato	Refererte saker og delegerte saker	Saksnr.
10.02.2026	Miljødirektoratet – klargjøring – unntak i verneforskrifter – militær operativ virksomhet – Sølven verneområde	2019/9133
09.02.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Mefurua – Rendalen kommune	2025/14485
11.02.2026	Miljødirektoratet – informasjon – opplegg for ferdselstellere – Sølven verneområde – midler til tiltak i verneområder – naturrestaurering – SNO ressurser - 2026	2025/11941
13.02.2026	Rapport – Sølven LVO – motorferdsel – snødekt mark – Christian Bjøntegaard	2022/419
13.02.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – Misterdalen – Finn Ola Moen u.off.	2026/1303
13.02.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – Sølvenstua – Jørund Øvergaard	2026/2163
19.02.2026	Sølven verneområde – svar på anmodning om rapportering av antall anmeldelser til politiet i 2025 – brudd på miljøregelverket - Miljødirektoratet	2026/1451
19.02.2026	Rapport – Sølven LVO – 2024 og 2025 – leiekjøring – Thor Bjørn Granberg	2021/12960
19.02.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark - Fiskevollen – Ola Løken	2026/2219
19.02.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Frode Strand	2026/2601
19.02.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Turid Hangaard	2026/2600
26.02.2026	Delegert vedtak – Sølven LVO – dispensasjon motorferdsel – leiekjøring - Rune Nyberget	2026/2527
26.02.2026	Delegert vedtak – Sølven LVO – dispensasjon motorferdsel – leiekjøring - Thor-Bjørn Granberg	2026/2536

26.02.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Sølentua – Jørund Øvergaard	2026/21/63
26.02.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Fiskevollen – Bjørn Olav Brænd	2025/1541
26.02.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Fiskevollen – Hans Erik Hangaard	2026/2530
26.02.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Horndalen – Hans Erik Hangaard	2026/2529
26.02.2026	Rapport – Sølen LVO – motorferdsel – snødekt mark – Fiskevollen – Roger Wardenær	2022/10304
26.02.2026	Rapport – Sølen LVO – motorferdsel – snødekt mark – Fiskevollen – Ola Løken	2022/1082
26.02.2026	Rapport – Sølen LVO – motorferdsel – snødekt mark – Misterdalen – Turid Hangaard	2022/1078
02.03.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Fiskevollen – Ola Løken	2026/2219
02.03.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Misterdalen – Vidar Sannerhaugen	2026/2896
02.03.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Fiskevollen – Roger Wardenær	2026/2315
02.03.2026	Rapport – Sølen LVO – motorferdsel – snødekt mark – Åkrådalen – Jens Tore Løken	2022/4547
03.03.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Fiskevollen – Bjørn Nytrøen	2026/3038
03.03.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Åkrådalen – Jens Tore Løken	2026/3001
03.03.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Fiskevollen – Ole Martin Heiberg	2026/2995
03.03.2025	Rapport – Sølen LVO – motorferdsel – snødekt mark – Horndalen – Stein Gjermund Nordmoen	2021/11282
04.03.2026	Rapport – Sølen LVO – motorferdsel – snødekt mark – Misterdalen – Frode Strand	2022/797
05.03.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Misterdalen – Frode Strand	2026/2601
06.03.2026	Rapport – Sølen LVO – motorferdsel – snødekt mark – skiløyper – Fiskevollen skiløyper	2021/11452
06.03.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – løypekjøring – Fiskevollen skiløyper	2026/2528
12.03.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Fiskevollen – Kristin Fines Ygre og Øyvind Fredriksson	2026/3205
12.03.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Jens Tore Løken	2026/3001
12.03.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Knut Bjørnar Myrberg	2026/3504
12.03.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Ole Martin Heiberg	2026/2995
12.03.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Svein Erik Øien	2025/10525

12.03.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Stein Gjermund Nordmoen	2026/2994
12.03.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Ola Nytrøen Høye	2026/3206
12.03.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Vidar Sannerhaugen	2026/2896
12.03.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Eirik Nygren	2026/3467
12.03.2026	Rendalen kommune – melding om vedtak – motorferdsel – snødekt mark – Kristin Framnes	2026/3506
19.03.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Kristin Fines Ygre	2026/3205
19.03.2026	Delegert vedtak – Sølen LVO – dispensasjon – motorferdsel – snødekt mark – Misterdalen – Turid Hangaard	2026/2600

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2025/11941-13

Saksbehandler: Hilde Nystuen

Dato: 09.03.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølen verneområde	14/2026	24.03.2026

Sølen verneområde - tildeling av midler til drift og planarbeid 2026

Innstilling fra forvalter

Sølen verneområde tar tildelingen av midler til drift og planarbeid for 2026 til etterretning.

Dokumenter i saken

- Særutskrift sak 3/2026, vedtak i møte i Sølen verneområde 7. januar 2026.
- Tildeling planarbeid og driftsmidler på 1420.21 av Miljødirektoratet, februar 2026
- Søknad / behovsinnmelding Sølen verneområde 2026, 9. januar 2026

Saksopplysninger

Sølen verneområde vedtok budsjett for drift og planarbeid i 2026 i møte 7. januar. Miljødirektoratet har tildelt Sølen verneområde følgende midler til drift og planarbeid i 2026:

	Budsjett/omsøkt	Tildelte midler 2025
Drift av styret	265 000	200 000
Driftsmidler	75 000	75 000
Midler til planarbeid	530 000	180 000
Totalt		455 000

Vurdering

Sølen verneområdestyre er tildelt kr. 200.000 til drift av styret i 2026 og det er samme sum som tidligere i år. I tillegg har verneområdestyret fått en grunnstøtte til drift på kr. 75.000 som kan benyttes til ulike drifts- og vedlikeholdsoppgaver knyttet til besøksforvaltningstiltak og disse midlene disponerer styret etter eget behov og de er fordelt etter en fordelingsnøkkel ut fra areal verneområder, antall innfallsporter og besøkstrykk.

Styret har vedtatt møteplan for 2026 og rammen på kr. 200.000 vil kunne dekke det planlagte aktivitetsnivået.

Under potten for planarbeid er verneområdestyret tildelt kr. 80 000 til hjemmeside og kommunikasjonsplan og kr. 100.000 til kartlegging våtmarksfugl. Midler til andre kartlegginger/planarbeid og byggeskikkveileder fikk avslag.

Vi går gjennom og planlegger nærmere drift av styret, driftsmidler og planarbeid i møtet.

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2025/11941-14

Saksbehandler: Hilde Nystuen

Dato: 09.03.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølven verneområdestyre	15/2026	24.03.2026

Sølven verneområdestyre - tildeling av midler til tiltak, naturrestaurering og SNO tjenester/naturopdrag 2026

Innstilling fra forvalter

Sølven verneområdestyre tar tildelingen av midler til tiltak til etterretning. Flerårige tiltak og allerede igangsatte tiltak forsøkes gjennomført.

Hovedtiltakene i 2026 vil være informasjons – og tilretteleggingstiltak jf. besøksstrategien på hovedinnfallsportene Rendalstunet og Gravåsen, skjøtselstiltak jf. skjøtelsplan for seterområdene, skoleprosjekt, utstilling av gamle bilder prosjektet og byggeskikkveileder. Fordeling av midlene mellom tiltakene vurderes fortløpende, men det legges fram en grov oversikt på møtet i mars.

Bestilling av tjenester fra lokalt SNO søkes gjennomført som vedtatt i møte 7. januar 2026.

Dokumenter i saken

1. Særutskrift sak 4/2026, vedtak i møte i Sølven verneområdestyre 7. januar 2026.
2. Søknad midler til naturrestaurering (kap. 1420 post 31) - 2026
3. Søknad midler til tiltak i verneområder (kap. 1420 post 31) – 2026
4. Bestilling SNO ressurs 2026 – lagt inn i Naturopdrag
5. Tildeling på tiltaksposten 1420.31- Miljødirektoratet februar 2026

Saksopplysninger

Sølven verneområde vedtok budsjett for drift og planarbeid i 2026 i møte 7. januar. Miljødirektoratet har tildelt Sølven verneområde følgende midler til tiltak, naturrestaurering, drift og planarbeid i 2026:

	Budsjett/omsøkt	Tildelte midler 2026
Midler til naturrestaureringstiltak	750 000	600 000
Midler til tiltak	2 235 000	1 280 000
Totalt	2 985 000	1 880 000

Det er i tillegg satt av midler på fond i kommunen i årene 2021- 2025 til tilrettelegging og informasjon ved Rendalstunet, skoleprosjekt, Veidekulturfestival og tematurer, utarbeidelse av byggeskikkveileder og skjøtselstiltak.

Tiltak - fond i kommunen	01.01.2026
Jutulhogget	50 000
Veidekulturfestival	60 000
Fagseminarer	60 000
Skoleprosjekt	30 000
Skjøtselstiltak seterområdene	162 937
Rendalstunet - tilrettelegging - skilting og byggeskikkveileder	700 000
Totalt på fond pr. 01.01.2025	1 062 937

Vurdering

Verneområdeforvalter går gjennom forslag til fordeling av midlene i møtet, men det ligger noen føringer som vi må ta hensyn til jf. strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder og at alle tiltak må være forankret i vedtatte planer. Noen av tiltakene som er omsøkt er utenfor postformålet til midlene og andre må vi vente til neste år.

Totalt (inkl. med midlene som står på fond i kommunen) har verneområdestyret kr. 2.982.937,- til disposisjon i 2026.

Tiltaksmidler

Flerårige tiltak og allerede igangsatte tiltak bør forsøkes gjennomført. Hovedtiltakene i 2026 vil være informasjons – og tilretteleggingstiltak jf. besøksstrategien på

hovedinnfallsportene Rendalstunet og Gravåsen, skjøtselstiltak jf. skjøtselsplan for seterområdene, skoleprosjekt, utstilling av gamle bilder prosjektet og byggeskikkveileder. Fordeling av midlene mellom tiltakene vurderes fortløpende, men det legges fram en grov oversikt på møtet i mars.

Verneområdeforvalter ser det som spesielt viktig å kunne benytte noe midler årlig til å opprettholde formidling om verneverdiene og vår naturarv til skolene som vi allerede er godt gang med.

Naturrestauringstiltak

Det er også bevilget midler til uttak av vrifuru, forprosjekt naturrestauringstiltak etter inngrep i elva under tømmerfløting, forprosjekt naturvernrensing og naturrestauring i Fuggdalen. Restauring av fløtningsdammen Nydammen er utenfor postformålet og selve restaureringen av dammen dekkes ikke, med mindre det tas noe midler av det som er satt av på fond.

Bestilling av SNO ressurs

Verneområdeforvalter mener at bestillingen som ble gjort av SNO ressurs i januar 2026 bør gjennomføres som den foreligger med eventuelle mindre justeringer. Bestillingen er lagt inn i Naturoppdrag og det settes opp en mer detaljert plan i dialog med lokalt SNO.

Bestilling SNO ressurs 2026
Oppsyn motorisert ferdsel sommer og vinter
Kjøre benker inn til Sandbu
Kartlegge og overvåke kulturminner, flyvraket
Sette ut ferdselstellere i Sølen LVO - Gravåsen
Overvåke og bistå med kartlegging sti og slitasje
Kjøre ut klopper
Oppfølging buskfuru og uttak vrifuru
Veidekulturfestivalen/Sølseneminar og skoleprosjekt
Skjøtselstiltak iht skjøtselsplan - bistå arbeidet
Rydde søppel Øversjøen

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2019/2930-6

Saksbehandler: Hilde Nystuen

Dato: 16.03.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølen verneområdestyre	16/2026	24.03.2026

Besøksstrategi Sølen landskapsvernområde – 2. gangs behandling – høring

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i pkt. 6.5 og 6.6 i vedtektene for Sølen verneområdestyre blir endringene i Besøksstrategi for Sølen landskapsvernområde godkjent slik de er synliggjort i dokumentet og vedlegg med merknader. Dokumentet bli nå sendt på høring til myndigheter og parter som blir omfattet av besøksstrategien.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Særutskrift sak 35/2025 – Besøksstrategi Sølen landskapsvernområde
- Utkast til besøksstrategi for Sølen landskapsvernområde, vedtatt 31. oktober 2025
- Faglig godkjent besøksstrategi for Sølen landskapsvernområde, godkjent av Miljødirektoratet i mars 2026 (klar i uke 13-14)

Saksopplysninger

I «Veileder for besøksforvaltning i norske verneområder M-415 – 2015 Miljødirektoratet» står det at alle nasjonalparker skal ha en besøksstrategi. Sølen verneområdestyret godkjente oppstart av arbeidet med besøksstrategi for Sølen landskapsvernområde i møte 3. desember 2015. Det er gjennom flere år samlet inn et solid og godt kunnskapsgrunnlag og forvalter har utarbeidet forslag til «Besøksstrategi for Sølen landskapsvernområde» som ble godkjent av Sølen verneområdestyre 31.oktober 2025.

Den godkjente besøksstrategien ble oversendt Miljødirektoratet for faglig godkjenning 11. november 2025. Forvalter har hatt en gjennomgang av strategien med Miljødirektoratet og fått en muntlig godkjenning. Forvalter jobber nå med å oppdatere

strategien i henhold til innspillene vi har fått. Det forventes at dette arbeidet og endelig faglig godkjenning av planen er på plass innen påske.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

I tråd med den nye forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre store verneområder ble forvaltningsmyndigheten for Sølen landskapsvernområde delegert til et politisk sammensatt verneområdestyre med representasjon fra Rendalen kommune og Innlandet fylkeskommune ved Miljødepartementets vedtak av 15. mars 2013.

I punkt 6.5 og 6.6 i vedtektene for Sølen verneområdestyre står følgende om besøksforvaltning, verdiskaping og informasjon:

6.5 Utarbeide og revidere forvaltningsplaner

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide og revidere forvaltningsplan for verneområdet. Oppstart av planarbeidet skal skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Før forvaltningsplanen sendes på høring skal endelig utkast sendes Miljødirektoratet for faglig gjennomgang. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

6.6 Skjøtsel og besøksforvaltning

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ut fra en vurdering av om verneformålet i de enkelte verneforskrifter oppnås, vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging.

Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging i nasjonalparker og landskapsvernområder skal inngå i forvaltningsplanen, jf. naturmangfoldloven §§ 35 og 36 siste ledd.

Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltnings- og skjøtelsplaner.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskaping utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven i samsvar med besøksstrategi og forvaltningsplan. Nasjonalpark-/verneområdestyret bør innlede et samarbeid med lokalt reiseliv, øvrig reiseliv og aktuelle besøkssteder i dette arbeidet for å sikre at hensynet til verneområdet ivaretas. Nasjonalpark-/verneområdestyret er forvaltningsmyndighet og skal ikke opptre som kommersiell aktør.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Som forvaltningsmyndighet skal nasjonalpark-/verneområdestyret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Nasjonalpark-/verneområdestyret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi.

Verneformål – forskrift

§ 2. Formål

Formålet med Sølen landskapsvernområde er å ta vare på et natur- og kulturlandskap med økologisk og kulturell verdi, med opplevelsesverdi og som er identitetsskapende.

Videre er formålet med vernet å ta vare på:

- Sølen-massivet som et karakteristisk landskapselement
- geologiske forekomster og landskapsformer
- biologisk mangfold
- kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplan for Sølen landskapsvernområde er et viktig bakgrunnsdokument for besøksstrategien. Forvaltningsplanen veier vern mot bruk innenfor rammene av verneforskriften. Når det er motstridende interesser mellom bruk og vern, skal brukeinteressene vike til fordel for verneformålet. Dette følger sentrale retningslinjer og formålet med vernet, og legger føringer for arbeidet med besøksstrategien.

Naturmangfoldloven

Hensynet til verneverdiene i området blir vurdert, særlig i forhold til landskap, dyreliv og friluftsliv jf. verneforskriften § 2 og naturmangfoldloven §§ 1 (Formål), 4 og 5 (forvaltningsmål for naturtyper, økosystem og arter), samt § 7 (prinsipp for å ta offentlige avgjørelser), jf. §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlaget og miljørettslige prinsipp).

Vurdering

Forvalter legger til grunn at endringene i «Besøksstrategi for Sølen landskapsvernområde» er i tråd med Miljødirektoratets sin veileder om besøksstrategi og godkjenning fra Miljødirektoratet som er datertmars 2026. Det vises til omfattende kunnskapsgrunnlag som er dokumentert fra vernevedtaket ble gjort og fram til i dag. Siste utkast av besøksstrategien og brev som viser endringene i dokumentet etter dialog med Miljødirektoratet vil bli klart i uke 13/14. Forvalter går gjennom innspillene fra Miljødirektoratet i møtet. Besøksstrategien sendes på høring i uke 14/15. Det gjennomføres høringsmøte med rådgivende utvalg i løpet av april.